

tagende for private, hvorimod de mod saadant Bederlag maa udføre Byggeforetagender for Staten, Kommuner og offentlige Institutioner. Hvad nu først Bygningsinspektørerne angaar, finder jeg, at det er sridende mod den Hovedbetragtning, som, saa vidt man kan skønne, har været den ledende her i Tinget og i det Udvalg, hvor denne Sag tidligere har været behandlet, at Bygningsinspektørerne vedblivende skulle kunne udføre lønnet Arbejde for Staten. Her staar jo ikke noget om de 3 pCt.; men det er en Selvfølge, at deres Arbejde bliver at honorere i Forhold til Overslagssummens Størrelse og, som jeg fremhævede før, er det ingenlunde alene økonomiske Grunde, der kunne bringe Bygningsinspektørerne, for saa vidt de altsaa skulle fungere som lønede Arkitekter, til at saa Overslagssummen slottene og rigere i enhver Retning, end vore smaa økonomiske Forhold tillade. Det vil ses, at lignende Betragtninger, skønt ikke med samme Styrke, kunne gøres gældende med Hensyn til Bygningsdirektøren. Han vil ganske vist være økonomist uinteresseret dert, men i samme Øjeblik han fungerer som Arkitekt, hvad han har Afgang til at gøre i meget stort Omfang efter dette Lovforslags § 4, vil det kunne indtræde for hans Bedømmende, at han bliver ideelt interesseret i at bygge dyrt. Jeg skal ikke nægte at efter den foreløbige Overvejelse, jeg har kunnet give dette Forslag, staar det for mig som en Fejl, at den overordnede Bygningsinspektion ikke er gjort saa vidt muligt rent kritiserende, men at den tillige tænkes dels mod dels uden Betaling virkende som Arkitekt i Statens Tjeneste. Nu vil man sige: Ja, men Bygningsinspektørerne maatte have en meget højere Lønning end de 3,600 Kr., som her ere foreslaaede, og som for Resten er det samme, som § 4 af dem saa nu, naar man ikke vil byde dem den Tillægsindtægt, som følger af deres Arbejde for Staten. Denne Tillægsindtægt har, som man kan se af Opgørelsen i Anm. Side 17—18, gennemsnitlig for hver af dem beløbet sig til 3,360 Kr. i de sidste 5 Aar — det har naturligvis forøget sig forfællig for dem, men det har været Gennemsnittet i de 5 Aar. Det er altsaa et Tillæg, der er omtrent lige saa stort som Sagen og man kunde saa sige, at naar det falder bort, maatte de have saa meget højere Gage. Det forekommer mig dog ikke at være nogen nødvendig Konsekvens. Naturligvis, hvis man vil opretholde det Forbud, der er givet i Lovforslagets § 6 for Bygningsinspektørerne mod at udføre Bygningsarbejder for private, saa vil jeg indrømme, at man næppe fik Lste Klasse's Folk til de Poster,

medmindre man forhøjede Lønningen. Men jeg ser heller slet ingen Betænkelse ved at give dem Lov til at udføre Arbejder for private. Jeg mener endog saa, at det kunde have sine heldige Sider. Det vilde ikke en Gang være godt, at disse Embedsmænd, som maa staa i saa nøje og nær Forbindelse med det praktiske Liv som muligt, kun uddannede sig som Statsarkitekter. Jeg tror, det vilde være meget gavnligt for dem, om de ogsaa drev denne Virksomhed paa andre Omraader end netop Statens og optraadte som rent borgerlige Arkitekter for private Bygherrer. Jeg tror, at de vilde blive nok saa egnede til deres Formaal, til at udføre den kritiske Virksomhed, de i Statsstjenesten skulle udføre, naar de gjorde det. Kort sagt, jeg vilde altsaa foretrække, at det blev vendt om, saaledes at de ikke fik Tilladelse til at udføre Arkitektarbejde for Staten, men derimod for private. Saa vilde deres Lønningforhold, saaledes som de her ere foreslaaede, meget godt kunne gaa an, ja maaske kunde der endog saa være Tale om at nedsætte dem noget. Det ved jeg nu ikke, det maa blive Udvalgets Sag.

Det vil ses af Bilagene til Forslaget og af Anmærkningerne, at der til dette Forslag knytter sig en Ordning af hele Vicitationsvæsenet. Det vil af Anmærkningerne fremgaa, at „de under de civile Ministerier hørende Bygningsarbejder for Fremtiden i større Omfang end hidtil agtes udbudte til Vicitation, overensstemmende med de i nærværende Lovforslags Bilag 3 vedføjede Bestemmelser“. Det er noget, der i alt Fald har min fulde Sympati, og jeg antager ogsaa, at denne Sympati deles af mange her i Tinget, og jeg vil henstille, om det ikke var rigtig, at der af det paagældende Udvalg blev sat nogle almindelige Bestemmelser derom ind i selve Lovforslaget, hvorved Principperne for dette blev stærkere fastslaaede, end de vilde blive ved en saadan Bemærkning i Anmærkningerne og ved de Instruksler og almindelige Bestemmelser, som her ere vedføjede. Baaede Instruksler og de almindelige Betingelser vilde naturligvis ogsaa blive Genstand for Udvalgets Overvejelser, dem føler jeg mig paa ingen Maade kompetent til at komme ind paa. Antagelig vil det blive drøftet i Udvalget og blive Genstand for nærmere Betragtning, der saa mulig vil give Lejlighed til at komme tilbage dertil ved 2den Behandling. — Jeg skal slutte med at udtale min Paastømmelse af, at Ministeren har forelagt dette Forslag, fordi det giver det Grundlag, vi længe have savnet til en Overvejelse af denne Sag, giver os Mulighed for at komme til en til-